

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

26 במאי 2009

430

ג' בסיוון התשס"ט

עמוד

הצעת חוק לתיקון פקודת הכלבת (מס' 5), התשס"ט–2009 326

הצעת חוק לתיקון פקודת הכלבת (מס' 5), התשס"ט-2009

- תיקון סעיף 3 .1. בפקודת הכלבת, 1934 (להלן – הפקודה), בסעיף 3, אחרי "מקום" יבוא "הנתון לשליטתו של הרופא הווטרינר העירוני".
2. בסעיף 4 לפקודה –
- (1) בפסקה (א)(1), אחרי "הקרובים ביותר" יבוא "והכלולים ברשימות שיפורסמו באתרי האינטרנט של משרד הבריאות ושל משרד החקלאות ופיתוח הכפר";
- (2) בפסקה (2), במקום "יבודד למשך עשרה ימים מיום התחלת המעצר" יבוא "יבודד במאורת בידוד, או בדיר, ברפת או במקום אחר שאושר על ידי רופא וטרינר ממשלתי, לפי העניין, עד תום עשרה ימים ממועד הנשיכה";
- (3) בפסקה (3), ברישה, במקום "עשרת ימי הבידוד האמורים" יבוא "תקופת הבידוד האמורה";
- (4) בפסקה (5), במקום "עשרה ימי בידוד" יבוא "תקופת הבידוד כאמור בסעיף קטן (2)".

ד ב ר י ה ס ב ר

נשיכה, התקבלו החלטות בבתי משפט השלום (בש"א 1600/07 עכו, בש"א 4419/06 חדרה) (לא פורסמו), שבהן נותר בית המשפט לבקשות והורה על החזקת כלבים בבית בעליהם ("הסגר בית") ולא במאורת בידוד עירונית. חלוף תקופת הבידוד הנדרשת על פי הפקודה ייתרה את הערעור על החלטות אלה והותירה את ההחלטות על כנו. במצב דברים זה סיכלו החלטות בית המשפט את התכלית העומדת ביסוד הסגרת הכלב שנשך לידי גורם שלטוני, שהוא הגורם המוסמך ביותר לשם הבטחת בידודו, ביצוע תצפית עליו ונקיטת פעולות מנע בהתאם לצורך. נוכח מקרים אלה וכדי למנוע אפשרות להחזקת כלבים, חתולים וקופים ב"הסגר בית" כאמור, יש צורך לתקן את סעיף 3 לפקודה באופן שיבהיר כי בידודם של כלב, חתול או קוף שנשכו יבוצע רק במקום הנתון לשליטתו של הרופא הווטרינר העירוני, ולהבטיח בכך שיהיה ניתן לערוך בבעל החיים שנשך, בתקופת הבידוד, את התצפית הנדרשת.

סעיף 2 לפסקה (1)

סעיף (א)(1) לפקודה קובע כי בעליו של בעל חיים שנשך אדם חייב, בתוך 24 שעות מרגע שנודע לו על כך, להודיע על כך לרופא הממשלתי או לרופא הווטרינר הממשלתי, הקרוב ביותר. במטרה להקל על קיום חובת הדיווח, מוצע לקבוע כי פרטי ההתקשרות עם הרופאים שלהם יש להודיע כאמור, יפורסמו באתרי האינטרנט של משרד החקלאות ופיתוח הכפר ושל משרד הבריאות.

לפסקאות (2) עד (4)

סעיף (1)(א) ו-(2) לפקודה קובע הוראות לעניין בידודו של בעל חיים שנשך.

סעיף 1 מחלת הכלבת היא מחלה חשוכת מרפא העלולה לפגוע בבעלי החיים ממחלקת היונקים. הנגיף מועבר באמצעות רוק, ובעיקר על ידי נשיכה. האמצעי היחיד למניעת התפתחות המחלה באדם שנדבק היא חיסונו המוקדם ככל האפשר לאחר החשיפה.

דרך ההתמודדות המרכזית עם החשש להדבקה במחלת הכלבת היא הסגרה של בעל החיים הנושך לצורך תצפית, למשך 10 ימים, כדי לבחון אם הוא חולה בכלבת ומצוי בשלב המידבק של המחלה.

אם בעל החיים אינו מוסגר לצורך תצפית אין בידי מערכת הבריאות אפשרות לשלול את היותו חולה בכלבת ועל כן, לעתים, בהתאם למידע האפידמיולוגי אודות המחלה באזור שבו אירעה הנשיכה מחליטים שירותי הבריאות לחסן בני אדם שהיו עלולים לבוא במגע עם בעל החיים החשוד כנגוע. מקרים כאלה מביאים למתן חיסונים מיותרים הכרוכים בסבל למטופל ולבני משפחתו.

סעיף 3 לפקודת הכלבת, 1934 (להלן – הפקודה), שעניינו מאורות בידוד, קובע כי על רשות מקומית להתקין, על פי דרישת הממונה על המחוז שתינתן בהתאם להמלצת מנהל השירותים הווטרינריים, מקום לבידודם של כלבים, חתולים וקופים, המוגדר בפקודה כ"מאורת בידוד". לפי סעיף (1) לפקודה, על בעליו של כלב, חתול או קוף שנשך אדם להודיע על כך לגורמים המנויים בסעיף ולהעביר את בעל החיים שנשך למאורת בידוד. הדבר נחוץ, כאמור, לשם ביצוע תצפית במשך 10 ימים, כדי לבחון אם הכלב, החתול או הקוף חולה בכלבת ומצוי בשלב המידבק של המחלה.

בעקבות בקשות לצווי מניעה שהוגשו על ידי בעלי כלבים שנדרשו למסור את כלביהם להסגר לאחר אירוע

¹ ע"ר 481, עמ' (ע) 242, (א) 242; ס"ח התשס"ג, עמ' 223.

(1) האמור בו יסומן "(א)", ובו, הסיפה החל במילים "או לקנס" – תימחק;

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), בעליו של בעל חיים שנשך אדם, שלא נקט את הפעולות המפורטות בסעיף 4(1) במהלך התקופה הקבועה באותו סעיף, דינו – מאסר שנה וקנס נוסף כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977², לכל יום שבו נמשכת העבירה."

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 36 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין), קובע כי אם "נקבע בחוק מאסר בלבד או נקבע מאסר או קנס לחלופין, רשאי בית המשפט להטיל מאסר או קנס או שניהם כאחד; אולם מקום שנקבע בחוק מאסר חובה לא יטיל בית המשפט קנס בלבד". מנוסח הסעיף עולה כי די בהסמכתו של בית המשפט להטיל מאסר, בשל הפרת ההוראות לפי הפקודה, כדי להסמיכו להטיל, בשל הפרת ההוראות כאמור, גם קנס בלבד או מאסר וקנס, ואין צורך לקבוע כן גם בסיפה של סעיף 12.

סעיף 61 לחוק קובע את שיעור הקנס שבית המשפט מוסמך להטיל על פי משך תקופת המאסר הקבוע לעבירה. מאחר שעונש המאסר הקבוע לעבירות לפי הפקודה הוא עד שישה חודשים, הרי שהקנס שבית המשפט מוסמך להטיל, לפי סעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, הוא 12,900 שקלים חדשים, וגם את זאת אין צורך לקבוע בסיפה של סעיף 12. מוצע לפיכך לתקן את סעיף 12 לפקודה ולמחוק את הסיפה שלו בהתאם לאמור לעיל.

לפסקה (2)

נוכח החשיבות הרבה של הפעילות המניעתית בהתמודדות עם מחלת הכלבת והתפשטותה, בהתאם להוראות סעיף 4(1) לפקודה (מסירת הודעה על אירוע נשיכה ובידודו של בעל החיים שנשך), יש מקום להחמיר את הענישה על העובר על הוראות הסעיף האמור, שאינה מרתיעה דיה ואינה משדרת את המסר הציבורי הראוי לעניין חומרת מעשיהם של העוברים על הוראותיה. מוצע לפיכך לקבוע כי העונש שיוטל על העובר על הוראות סעיף 4(1) האמור יהיה עד שנה מאסר, במקום עד שישה חודשי מאסר. כמו כן, מוצע לקבוע הטלת קנס נוסף בשל כל יום שבו נמשכת עבירה על הוראות סעיף 4(1) כאמור (איי-מסירת הודעה על אירוע נשיכה או אי-הבאתו של בעל החיים שנשך לבידוד).

לפי הסעיף האמור, אם היה בעל החיים שנשך כלב, חתול או קוף הוא יובא בידי בעליו למאורת הבידוד הקרובה ביותר, ואם לא היה בעל החיים שנשך כלב, חתול או קוף – יעצרוהו בדירה, ברפת או במקום אחר שיאושר על ידי רופא וטרינר ממשלתי, והכל בתוך 24 שעות מהמועד שנודע לבעליו על דבר הנשיכה. בעל החיים שהובא למאורת בידוד או שנעצר כאמור, יבודד למשך 10 ימים. בפרק זמן זה מתבצעת בבעל החיים תצפית לצורך בחינה האם הוא חולה בכלבת ומצוי בשלב המידבק של המחלה.

מכיוון שלעיתים בעל החיים אינו מובא לבידוד או למעצר בתוך פרק הזמן הקבוע בפקודה, אלא מאוחר יותר (למשל במקרים שבהם נודע לבעליו של בעל החיים על הנשיכה רק זמן מה לאחר התרחשותה), ומאחר שפרק זמן של 10 ימים ממועד הנשיכה הוא פרק הזמן המרבי הנדרש לאיתור המחלה בבעל החיים, מוצע לתקן את סעיף 4(2) לפקודה כך שתקופת החזקת בעל החיים הנושך בבידוד, תימנה ממועד הנשיכה ולא ממועד תחילת הבידוד. כן מוצע לבצע התאמות לתיקון המוצע כאמור, בפסקאות (3) ו-5 של סעיף 4 לפקודה.

יצוין, כי הצעת חוק דומה שנועדה אף היא למזער, ככל האפשר, את הסבל הנגרם לבעל החיים עקב הבידוד תוך איזון עם הצורך בשמירה על בריאות הציבור, הוגשה בעבר על ידי חבר הכנסת יוסי שריד ואח' (ר' הצעת חוק לתיקון פקודת הכלבת (ס 5) (בידוד בעל חיים), התשס"ו-2005), והיתה מוסכמת עקרונית על הממשלה.

סעיף 3 לפסקה (1)

סעיף 12 לפקודה קובע כי המפר את ההוראות לפי הפקודה צפוי "לעונש מאסר לתקופה של לא יותר משישה חודשים או לקנס שלא יעלה על מאה לירות, או לשני הענשים כאחד".

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

